УДК 373.2.017

Залізняк А. М.

ВПЛИВ РУХЛИВИХ ІГОР НА РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ ДОШКІЛЬНИКА

Zaliznyak A.

The influence of mobile games personality development of a preschooler

Анотація. У статті предметом розгляду є важливий чинник розвитку дошкільника – рухлива гра в освітньому просторі дошкільного закладу. Здійснено аналіз наукових джерел видатних мислителів, що містять відомості щодо рухливої гри. Розкрито важливість актуалізації педагогічних праць для сучасного дошкільного закладу освіти. Висвітлено сутність понять: «гра», «рухлива гра». Підкреслено доцільність проведення вихователями рухливих ігор з дошкільниками.

Ключові слова: рухлива гра, дошкільник, особистість.

Abstract. The subject of article is an imporlant faktor of preschooler development mobile game. Scientific sourser are analized, that contain information concerning mobile game. Importanse of the acyualization of using labor in a modern preschool educational institution is opened. The essence of such notins as «game», «mobile game» are exposed. An adequace of teacher's everday mobile games with preschoolers is underlined.

Keywords: moving game, preschooler, personality

На сучасному етапі важливою умовою виховання дітей дошкільного віку є формування фізично здорової, міцної, загартованої особистості. Дошкільне дитинство – період у житті людини, коли формується здоров'я, здійснюється

розвиток особистості. Проблема ефективності розвитку й виховання дитини в період дошкільного дитинства відноситься до однієї з актуальних проблему галузі фізичного виховання.

Значний вплив на фізичне виховання та оздоровлення дошкільників має рухлива гра. Здорове, гарне тіло, красиві рухи – результат правильного фізичного розвитку. Маленька дитина не може сама себе розвинути – це завдання дорослих.

Розробкою теорії гри займалися багато авторів, як вітчизняні, так і зарубіжні: Г. Спенсер, Л. Славіна, Л. Виготський, Д. Ельконін, А. Леонтьєв та інші.

Великий внесок у вивчення дитячих ігор внесли також О. Лістеллі, І. Коротков, Л. Билеева, П. Лесгафт.

Деякі автори розглядають гру як спадковий інстинкт (Е. Торндайк, Ж. Піаже), які підкреслювали, що суть гри полягає в тренуванні і підготовці сил, необхідних для майбутнього життя дитини. У них звертається увага на біологічну доцільність гри як засобу управління органами і функціями організму дітей, підготовку їх до майбутнього не ігрової діяльності.

Гра з давніх часів є невід'ємною частиною життя людини, вона заповнює дозвілля, виховує, задовольняє потреби в спілкуванні, отриманні зовнішньої інформації, дає приємне фізичне навантаження. В грі дошкільник пізнає життя. Гра позитивно впливає на формування дитячої душі, розвиває фізичні якості та здібності.

Саме в рухливих іграх широко використовуються раніше набуті чи засвоєні рухові уміння.

Насамперед розглянемо сутність поняття «гра». У педагогічному словнику за редакцією М. Ярмаченко визначено сутність означеного поняття у такій редакції: «гра – вид діяльності, мотив якої полягає не в її результатах, а в самому процесі. Значною мірою впливає на розвиток особистості, особливо в дитинстві…» [с. 121].

В українському педагогічному словнику, автором якого є С. Гончаренко, підкреслюється, що гра «передбачає реальну відкритість світові можливого й розгортається або у вигляді змагання, або у вигляді зображення (виконання, репрезентації) якихось ситуацій, смислів, станів» [с. 73].

Рухлива гра – це гра, в якій яскраво виявлена роль рухів. Це один із засобів фізичного виховання дітей дошкільного віку, що активно впливає на розвиток дошкільників.

Рухливі ігри мають значний вплив на серцево-судинну, дихальну та інші системи організму, збуджують апетит і сприяють міцному сну. Завдяки рухливим іграм у дітей збагачується руховий досвід. Саме під час ігор дошкільники закріплюють свої рухові навички з таких основаних рухів: ходьба, біг, рівновага, метання, повзання, лазіння, стрибки. Також у дошкільників розвиваються такі важливі фізичні якості, як швидкість, спритність, витривалість, гнучкість, сила.

Під час проведення рухливих ігор простежується єдність фізичного і психічного розвитку дитини. В означених іграх створюються найбільш сприятливі умови для розвитку фізичних якостей. У дошкільників розвиваються такі вольові якості, як сміливість, наполегливість, рішучість, а також вони вчаться керувати і регламентувати свої рухи, виявляти самостійність та ініціативу. Рухлива гра сприяє розвитку уваги, сприймання, уяви, мови, розвитку уточненню певних понять, швидкості мислення, творчої фантазії, пам’яті та кмітливості.

У рухливих іграх діти також одержують уявлення про моральні норми поведінки та позитивні вчинки (про чесність, товариськість, взаємодопомогу та ін.).

Безпосереднє значення рухлива гра має для розумового розвитку дітей дошкільного віку. Так, під час рухливих ігор дошкільники дізнаються про довкілля, різні явища природи, імітуючи дії птахів, тварин, комах, застосовують здобуті знання про життя, поведінку, способи пересування цих тварин. У них поширюється кругозір.

Зауважимо, що гра впливає не лише на фізичне виховання дітей, а й сприяє вихованню дружніх і товариських відносин, вмінню спільно взаємодіяти, адекватно оцінювати ситуацію, себе та партнерів,

Таким чином, рухлива гра зміцнює здоров'я дітей, покращує їхній фізичний розвиток, сприяє розвитку розумовим здібностям, виховує позитивні моральні та вольові якості. Все це у тісному взаємозв'язку здійснює комплексний вплив на формування всебічно розвиненої особистості.

Список використаних джерел

1. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с.

2. Педагогічний словник / за ред. М. Ярмаченка. Київ: Педагогічна думка, 2001. 514 с.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ:

Залізняк Алла Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. **ORCID:** 0000-0002-5255-385X